

7. De lokstem van de sirenen

Inhoud

- * Odysseus bezoekt de onderwereld en ontmoet Teiresias en zijn moeder
- * Odysseus vaart op zee en laat zich niet verleiden door het gezang van de Sirenen

Doelstelling

Deze bijeenkomst gaat verder in op het thema uit het vorige hoofdstuk: doorzettingsvermogen. Ook al is er veel tegenwind, het is niet gek om er gebruik van te maken!

Verantwoording van de doelstelling

We proberen de leerlingen te laten zien dat het heel moeilijk is om uit te komen voor wat je belangrijk vindt. En vooral: hoe zet je door en hoe weet je op een positieve manier gebruik te maken van de tegenwind?

We doen dat aan de hand van dansen. Veel kinderen blijken graag op hun kamer te dansen, maar alleen als niemand hen ziet (werkvorm 2). Wanneer ze het met anderen doen, is er plotseling schaamte. We proberen in de komende bijeenkomst te laten zien dat velen van ons die gevoelens kennen en dat het van belang is om ze te doorbreken. We gaan samen dansen op balletmuziek (hé, jakkies!). Laat zien wie je bent!

Benodigdheden

- * papier A-4 of groter om een cirkel met een doorsnede van 22 cm uit te knippen; iedere leerling één
- * kleurmateriaal
- * klassieke muziek
- * ruime plaats om te dansen
- * werkblad 7a

Overzicht van de werkwijze

1. Introductie over "winden."
2. Gesprek over muziek en dansen op je kamer.
3. Wanneer dans je niet? Wanneer schaam je je om te dansen?
4. Vertellen van het verhaal "Niet gezongen" als introductie op een gesprek over hoe mensen elkaar kunnen blokkeren. Werkblad 7a.
5. Luisteren naar muziek.
6. Dansen op muziek.
7. Nagesprek: hoe hebben de leerlingen het dansen ervaren?
8. Lezen van het hoofdstuk "De lokstem van de Sirenen."
9. Gesprek over het gelezene.
10. Cirkels maken en ophangen.

Uitwerking van de werkwijze

1. U zet op het bord of op een flap-over het woord WIND. U vraagt aan de leerlingen waar ze

aan denken als ze het woord wind horen. Wat zijn hun associaties? Hoe ervaren ze de wind? Wat kan de wind allemaal doen? Kan wind nuttig zijn? Is wind ook wel eens vervelend?

2. U vraagt aan de leerlingen of ze wel eens naar muziek luisteren op hun kamer. Dansen ze wel eens op muziek? Zingen of neuriën ze wel eens mee? Wat beelden ze uit als ze dansen of bewegen? Wie doet er eigenlijk dingen die niet "horen"? Hoe ervaren ze dat? Als er onverwachts iemand op hun kamer komt, wat doen ze dan? Gaan ze ermee door of stoppen ze ermee? Waarom stoppen ze dan?

3. Dansen, zingen en bewegen ze ook in gezelschap van andere mensen? In de meeste gevallen zullen ze daar negatief op antwoorden. Wat is daar de reden voor? Schamen ze zich soms?

4. Om duidelijk te maken hoe mensen elkaar kunnen blokkeren of zich terugtrekken, kunt u het volgende verhaal vertellen:

Ieder najaar worden er vogeltentoonstellingen gehouden. Er zijn dan allerlei vogels te zien die door de kwekers het afgelopen jaar zijn gekweekt: parkieten, sierduiven, papegaaien, tropische vogels en kanaries. Bij de meeste vogels gaat het om uiterlijk, kleur, bouw en tekening, maar bij de zangkanaries gaat het om de zang. De zangkanaries worden vroeg in de ochtend door de keurmeester getest. De avond ervoor worden ze allemaal in een klein hokje gezet. Dan gaat er een doek overheen zodat ze in het donker zitten. De volgende ochtend komt de keurmeester en haalt het doek eraf en maakt een geluid met zijn stemvork. Al die kanaries denken dat ze alleen zijn en reageren op het geluid van het stemvorkje. Dan schrikken ze heel erg, want er zijn er meer die zingen!

Al snel zijn er veel die stoppen, want anderen zingen mooier of harder. En dat gaat door tot er een paar volhouders of doorzetters overblijven. Onder hen worden de prijzen verdeeld nadat de klank en het ritme beoordeeld zijn. De kanaries die niet zijn doorgestaan met zingen, krijgen op hun kooitje een papiertje waarop N.G. staat. N.G. staat voor Niet Gezongen. Vraag aan de leerlingen of het rechtvaardig is om de kanaries die het hele jaar wel bij de kweker hebben gezongen en het goed hebben gedaan, zomaar N.G. op te plakken. Met het etiket N.G. zijn ze nergens meer.

U kunt het verhaal over de kanaries ook beginnen door op het bord of op een flap-over N.G. te zetten, dan een inleiding te houden over vogeltentoonstellingen en vertellen dat er zangkanaries in een klein kooitje zitten. Nadat ze getest zijn, krijgen ze een papiertje met N.G. erop aan hun kooitje bevestigd. Vraag aan de leerlingen wat N.G. kan betekenen. Nadat de leerlingen hierop geantwoord hebben - Niet Goed, Niet Gekeurd, Niet Gezond, Niet Geschikt - vertelt u het verhaal verder.

Dan gaat u in op de uitdrukking "nergens meer". Wanneer hebben we dat eerder gehoord? (Mijn naam is Niemand) U kunt dit onderdeel afmaken met behulp van werkblad 7a. Daarop ziet u een aantal kooien en kanaries, maar ook een aantal kinderen. Laat de leerlingen opschrijven met welke hobby's en bezigheden ze zijn gestopt omdat ze het gevoel hadden dat ze voor schut stonden.

5. Informeer bij de leerlingen of het mogelijk is om nu samen in de groep te gaan dansen of bewegen op muziek, waarbij ze winden gaan uitbeelden. Het is tenslotte niet de bedoeling dat ze elkaar gaan uitlachen of voor schut zetten!

Als de leerlingen akkoord gaan, laat u eerst een stukje muziek horen. Daarna gaan ze dansen. Muziektips: elektronische muziek, balletmuziek, Tomita's "Vuurvogel", Tsjaikowsky's "Doornroosje."

6. De leerlingen staan op een aparte plaats in de ruimte en beginnen als u een teken geeft. Als extra stimulans roept u: storm, tegenwind, draaiwind, rukwind, windstil, wind mee, orkaan, briesje.

In de muziek zitten allerlei momenten waardoor de leerlingen vooruit, achteruit, opzij, draaiend of met schokken kunnen bewegen. Zorg ervoor dat ze niet tegen elkaar op botsen, want dat kan gevaarlijk zijn!

7. Nagesprek over de muziek. Vonden ze het leuk? Zouden ze het ook uit zichzelf hebben gedaan?
8. U leest samen met de leerlingen, zonder te onderbreken, het hoofdstuk "De lokstem van de Sirenen" uit het boek "In het spoor van de wind."
9. U houdt een kort gesprek over het gelezene. Hierbij gaat het om twee dingen.
 - a. De Sirenen leiden de mannen af door te zeggen dat het niet wijs is om naar huis terug te gaan.
 - b. Odysseus heeft herinneringen aan huis. Herinneringen kunnen een positieve uitwerking hebben, omdat men gestimuleerd wordt om verder te gaan. Ze kunnen de mensen echter ook blokkeren, doordat men vast blijft zitten aan zijn herinneringen. Zo van: vroeger was het beter, we kunnen er toch niet uit komen!
Odysseus heeft contact met zijn moeder. U kunt vragen of het mogelijk is om met mensen te praten die al dood zijn, en ingaan op het feit dat mensen die dood zijn een bron van inspiratie kunnen zijn. U kunt in het verleden beginnen, en dichtbij huis eindigen. Van Mozes, Jezus Christus, Mohammed, J.F.Kennedy, Martin Luther King, Ghandi, Rosa Luxemburg naar je opa en oma, ooms en tantes, vrienden en vriendinnen.
10. De leerlingen krijgen van u een rond vel papier met een doorsnede van 22 centimeter of meer. Ze krijgen de opdracht om een overleden persoon te tekenen waar ze nog contact mee hebben of mee willen hebben. Eronder vermelden ze een eigenschap van die persoon. U hangt de cirkels naast de andere cirkels in de ruimte op!

N.G. =

Vier kinderen hebben N.G. Waarom?

kind 1:

kind 2:

kind 3:

kind 4: